

Montserrat Roig

ELS CATALANS ALS CAMPS NAZIS

62

ELS CATALANS ALS CAMPS NAZIS

Montserrat Roig | Edicions 62, 2017 | 944 pàgines

Aquest llibre és una obra fonamental del periodisme i de la historiografia –també de la memòria i de la justícia històrica– que compleix quaranta anys de la primera publicació. Entre 1973 i 1977, Montserrat Roig va recopilar una extensa documentació i els testimonis de cinquanta supervivents catalans dels camps d'extermini nazis per documentar exhaustivament, per primera vegada, la deportació dels republicans antifeixistes. Amb noms i cognoms, dates i llocs. I aquí rau, precisament, la grandesa del llibre: la combinació del testimoni personal, íntim i anecdòtic, amb la Història.

Així, en majúscula. La present edició inclou una detallada introducció de Rosa Toran, historiadora i membre de l'Amical Mauthausen, i rectifica algunes dades errònies de les llistes de deportats que figuraven en l'apèndix. Un llibre molt oportú per a les noves generacions: no fa pas gaire –els avis eren joves– la barbàrie feixista es va instal·lar a Europa. I hi va romandre. I convé no oblidar-ho.

Periodismo de inmersión para desenmascarar la realidad

Antonio López Hidalgo
M. Ángeles Fernández Barrero

PERIODISMO DE INMERSIÓN PARA DESENMASCARAR LA REALIDAD

Antonio López Hidalgo i M. Ángeles Fernández Barrero | Comunicación social. Ediciones y publicaciones, 2013 | 192 pàgines

El periodisme d'immersió és aquell en què el periodista s'introdueix en una situació o en un entorn durant un lapse de temps per experimentar en primera persona allò que, posteriorment, relatarà. Però no només això: la consciència social i el compromís són atributs exigits al periodista quan inicia el recorregut d'immersió, perquè desvetllar allò que es vol mantenir ocult genera resistències. I el risc no és menor. Hi ha, tot i així, un inconvenient: cal temps per elaborar aquestes cròniques i reportatges, una condició que en la indústria mediàtica d'avui no genera plusvàlues. Atesa la situació del periodisme –baixos salaris, continguts escombraria, sobreinformació, precarietat laboral, e *tutti quanti*–, els autors no dubten a qualificar el periodisme d'immersió com la gran esperança blanca de l'ofici. Un periodisme amb valor afegit, de qualitat, que combina la investigació, la denúncia social i l'afany literari. Una possible sortida a la crisi que ofega el gremi, al capdavant. El llibre recull les experiències de periodistes que han apostat pel periodisme d'immersió: des de pioners com Jack London o John Reed fins a autors actuals com Hunter S. Thompson, Günter Wallraff, Pamela Zekman, Lydia Cacho o Juan José Millás, entre altres.

Opinión política

Artículos en tiempos convulsos

Jordi Matas Dalmases

OPINIÓN POLÍTICA. ARTÍCULOS EN TIEMPOS CONVULSOS

Jordi Matas Dalmases | Edicions de la Universitat de Barcelona, 2017 | 230 pàgines

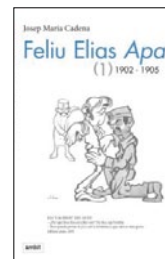
El llibre recull els gairebé cent articles publicats per l'autor a *El País* entre el 2010 i el 2017; el darrer, sobre l'1-O, va ser censurat i va significar la darrera col·laboració de Matas amb el diari. El rigor, el sentit crític, la lucidesa i l'afany pedagògic són les característiques que es desprenen de la lectura de les seves anàlisis, que retraten sense concessions la greu malaltia que arrossega la democràcia espanyola en els darrers set anys: corrupció sistèmica, justícia supeditada, pobresa crònica, drets fonamentals vulnerats, política banalitzada... S'agraeix la precisió, l'honestat i el rigor en aquests temps que corren de velocitats irreflexives i relats negligents. Res millor, doncs, que la lectura assossegada d'aquest llibre per entendre l'evolució –o involució?– que ha patit el territori. Al capdavant, fa set anys, el bipartidisme gaudia de bona salut, Montilla i el tripartit governaven la Generalitat, Ciutadans tenia tres diputats, Podemos encara no havia nascut, Rodríguez Zapatero habitava La Moncloa i Pujol era un referent del seny nostrat.

FELIU ELIAS APA (I) 1902-1905

Josep Maria Cadena

Àmbit. Col·lecció "Els dibuixants del ¡Cu-Cut!"

437 pàgines

El setmanari *¡Cu-Cut!*, publicat entre 1902 i 1912, va ser una de les capçaleres més punyents del periodisme satíric de l'època, un gènere, el de la sàtira política, que forma part del tarannà del nostre país. I si hi ha algú que en coneix els misticis i la història, aquest és el mestre de periodistes i crític

d'art Josep Maria Cadena qui, precisament, està finalitzant una obra imprescindible: l'edició comentada de tots els acudits apareguts al *¡Cu-Cut!* ordenats per autors. Publicats els volums sobre Opisso, Junceda, Smith i Llaveries, apareix ara el treball sobre Feliu Elias, *Apa*, pintor, il·lustrador, dibuixant, crític d'art i fundador del setmanari satíric *Papitu*. I una curiositat: molts d'aquests acudits centenaris no han envellit gens ni mica.

ESPERANT ELS ROBOTS

Mapes i transicions polítiques: algunes idees sobre l'endemà

Enric Juliana. Entrevistat per Roger Palà

Icària. Col·lecció "Más Madera", 2017

104 pàgines

Una exhaustiva entrevista que el periodista Roger Palà, fundador de *Crític*, fa a Enric Juliana, director adjunt de *La Vanguardia* i conspicu analista polític. El resultat és un viatge de llarg abast al reialme de l'interval dels monstres, que és aquell territori entre el vell món que no desapareix i el

nou que no sorgeix. La geopolítica mundial, l'Espanya invertebrada i la Catalunya processal són els tres eixos de la xerrada, i tots tres marcats pel que Juliana anomena "els signes dels temps": la transició i el dubte, que fan que qualsevol consideració política adquireixi un caràcter de pròdiga provisionalitat. Dos mons periodístics respectuosament antagònics –Juliana i Palà– que discorren sobre el relat inversemblantment lúcida d'un futur que mai espera.

MESTRES DE L'ENTREVISTA

Antoni d'Armengol
Editorial UOC, 2017,
210 pàgines

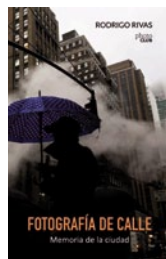

L'entrevista no és un gènere confortable. Més aviat al contrari. Despullar un personatge i copsar-ne les incerteses davant d'una càmera o d'un micròfon requereix ofici, rigor i planificació. Hi ha veritables especialistes de l'entrevista. Antoni d'Armengol, periodista veterà de tv3, ha compilat l'experiència d'una dotzena de professionals que han excel·lit en l'art de l'interrogatori conversat. Puyal, Otero, Griso, Fuentes, Bassas, Terribas, Basté, Cuní, Heredia, Mejide, Om i Casas visiten les pàgines del llibre i ens expliquen els secrets de l'ofici, les tècniques personals de setge al personatge, les seves certeses i els seus referents.

FOTOGRAFIA DE CALLE. MEMORIA DE LA CIUDAD

Rodrigo Rivas
Photo Club, 2017,
304 pàgines

La fotografia de carrer ha esdevingut un gènere força popular en els darrers anys. La imatge capturada és, òbviament, llum. Però en aquesta disciplina no hi ha només color i intensitat: també gestualitats i rostres, ombres i escales, carrers i moviments, finestres i rodes. Tot ple-gat és analitzat per Rodrigo

Rivas, fotògraf freelance i tècnic digital, que ens proposa les tècniques ideals per endinsar-nos en la selva de ciment a la cacera d'instant de vida. El paper de la inspiració i el sentiment, el tipus de càmera en cada moment, el color o el blanc i negre, la preparació prèvia abans de sortir al carrer, la importància de la composició i tota mena de tècniques es mostren en excepcionals imatges urbanes al llarg de les tres-centes pàgines del llibre.

EL DORADO. UNA HISTORIA CRÍTICA DE INTERNET

Enric Puig Punyet
Clave Intelectual, 2017,
144 pàgines

Aquest llibre és una reivindicació de la reflexió, l'autonomia i la capacitat de diàleg de l'ésser humà davant de la dictadura omniscient d'això que anomenem Internet. "Avui, el progrés social ha quedat lapidat pel tecnològic", explica l'autor, que es pregunta la raó per la qual la investigació humanística no s'ha bolcat en l'estudi de la penetració i els seus efectes —massa vegades, perniciosos— de la tecnologia 2.0 en les vides personals de la ciutadania, en les nostres relacions o, fins i tot, en l'escissió provocada entre l'àmbit públic i privat. Puig Punyet denuncia l'hegemonia de les tecnologies dominants en detriment de l'ésser humà, que ha perdut el paper central. Fa 2.500 anys ja ho advertia Protàgoras: "L'home és la mesura de totes les coses".

LA DERROTA DE ORIENTE. DIETARIO DE JERUSALÉN 2013-2017

Eugenio García Gascón
Libros del K.O., 2017,
209 pàgines

García Gascón es va establir a Jerusalem el 1991, l'any de la Conferència de Madrid, i, des de llavors, diversos mitjans de comunicació s'han nodrit de les seves cròniques. El periodista augura per a la regió unes projeccions de futur gens promissòries, principalment, pel procés de simplificació afavorit

per la religió un cop esgotada l'aliança entre els partits baasistes i la laïcitat, dinamitada des d'Occident. El llibre recull observacions sobre l'actualitat del Pròxim Orient entre 2013 i 2017: la guerra de Síria, les primaveres àrabs, el terrorisme, l'auge de l'islamisme i, òbviament, el conflicte israelopalestí. Preci-sament, García Gascón manté que Palestina és la zona zero del desastre regional. La mare de totes les batalles. Allà on va començar tot. El drama inconclús d'un poble.

CONTARLO PARA NO OLVIDAR

Maruja Torres i Mónica G. Prieto
Jot Down. Col·lecció "Voces 5W", 2017,
144 pàgines

Una llarga, llarguíssima conversa entre dos pesos pesants del reporterisme de guerra dóna molt de si. Si més no, 144 pàgines d'experiències, de geopolítiques i guerres mai concloses, de responsabilitats dels mitjans i dels periodistes, de cròniques i de literatura, de dones en un món d'homes, de

passions i instints, del·l'ini i la precarietat de l'ofici. La dilatada conversa entre Maruja Torres i Mónica G. Prieto abasta tots els registres del periodisme amb rigor i honestat. Dos mons, dues generacions. Una, Maruja (Barcelona, 1943), autodidacta i rebel, ha escrit magistralment sobre tot el que s'havia d'escriure; l'altra, Mónica (Badajoz, 1974), especialitzada i metòdica, ha cobert tots i cadascun dels conflictes dels darrers anys. I totes dues coincideixen a reivindicar la dignitat d'un ofici menyspreat pel mercat.

Tots els llibres d'aquesta secció es poden trobar al Centre de Documentació Montserrat Roig i estan disponibles en préstec per als col·legiats.